

Фатыхова А.А. Основные формы и методы развитие творческого потенциала у учащихся на уроках музыки.....	95
Филатова Е.С. Некоторые проблемы эффективного использования возможностей инновационных технологий в профильных классах.....	101
√ Шеденова Н.У. Инвестиции в образовательный капитал как профессиональная стратегия молодежи.....	104
√ Шеденов Ө.Қ., Шеденова Н.У. Жастарды жұмыспен қамтуды басқаруды жетілдіру жолдары.....	112

**ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ЖАСТАРДЫҢ
БІЛІМ БЕРУ СТРАТЕГИЯЛАРЫН ЗЕРТТЕУДЕГІ
ТЕОРИЯЛЫҚ-МЕТОДОЛОГИЯЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕР**

Дөңгелек үстел материалдары

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ВОПРОСЫ
ИЗУЧЕНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ СТРАТЕГИЙ
СОВРЕМЕННОЙ МОЛОДЕЖИ**

Материалы круглого стола

Авторлардың түпнұсқаларынан басылды

Басуға 23.01.2013 ж. қол қойылды. Пішімі 60×84 1/16. Қағазы офсеттік.
Көлемі 7,8 б.т. Тараымы 15 дана. Тапсырыс № 868.

Е.А.Бокетов атындағы ҚарМУ баспасының баспаханасында басылып шықты
100012, Қарағанды қ., Гоголь к-сі, 38. Тел. 51-38-20

ӘОЖ 378:001

ББК 74.58

Қ 21

Қ 21 **Қазіргі заманғы жастардың білім беру стратегияларын зерттеудегі теориялық-методологиялық мәселелер:** Дөнгелек үстел материалдары. — Қарағанды: ҚарМУ баспасы, 2013. — 125 бет.

Теоретико-методологические вопросы изучения образовательных стратегий современной молодежи: Материалы круглого стола. — Караганда: Изд-во КарГУ, 2013. — 125 с.

ISBN 9965-878-15-3

Бұл жинаққа «Қазіргі заманғы жастардың білім беру стратегияларын зерттеудегі теориялық-методологиялық мәселелер» атты дөнгелек үстел материалдары, онда отандық және шетелдік ғалымдардың, жоо оқытушыларының, мектеп мұғалімдерінің, магистранттардың қазіргі жастардың білім алу барысын зерттеуге қатысты ғылыми зерттеулері енді.

В настоящий сборник вошли материалы круглого стола «Теоретико-методологические вопросы изучения образовательных стратегий современной молодежи», которые включают научные исследования, образовательные практики казахстанских и зарубежных ученых, преподавателей вузов, учителей школ и магистрантов, посвященные проблемам образовательных траекторий современной молодежи.

ӘОЖ 378:001

ББК 74.58

Редакциялық алқа — Редакционная коллегия

Б.И.Карипбаев, д-р филос. наук, профессор (отв. редактор);
З.Х.Валитова, канд. социол. наук, доцент;
А.Б.Есимова, канд. ист. наук, доцент;
А.А.Инджиголян, канд. социол. наук, доцент;
Д.Б.Кошербаев, канд. полит. наук, доцент

ISBN 9965-878-15-3

© **Қарағандық**
государственный
университет, 2013

ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ МАССОВОЙ ПРОФЕССИИ «УЧЕНЫЙ» В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ (РЕЦЕНЗИЯ НА КНИГУ В.С. АРУТЮНОВА, Л.Н. СТРЕКОВОЙ «СОЦИОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ НАУЧНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ»)

Валдаева Е.Е.

*магистрант 2 курса специальности «Биология»,
КарГУ им. Е.А.Букетова*

Актуальность темы, раскрываемой авторами в рецензируемой работе - Арутюнов В.С., Стрекова Л.Н. «Социологические основы научной деятельности». М., 2005 - обусловлена неоднозначными процессами. С одной стороны - рост в современном обществе популярности профессии ученого, а с другой - снижение её статусности. Данная монография призывает как простых читателей, так и уже работающих научных сотрудников заострить внимание не на количестве ученых званий, а на качестве проводимых учеными исследований. В связи с этим в книге рассматриваются социологические основы научной деятельности, психологические истоки и мотивация научного творчества, раскрывается сущность научного метода, связи между наукой и образовательной системой, демографическим тенденциям, информационной системой, финансовыми источниками и организационными формами. Большинство из вышесказанного рассматривается на примере отечественной науки в сравнении с опытом США и стран Европы.

Работа состоит из восьми глав, каждая из которых представляется отдельным исследованием. В плане объема главы не одинаковы, количество страниц варьирует от 14 до 52. В целом материал выстроен последовательно, начиная с истоков зарождения первоначального, классического понятия «наука» через анализ преобразований, которым подвергалась научная деятельность по мере социального развития общества, и, заканчивая рассуждениями над философским вопросом «будет ли конец науки». Работа снабжена достаточным количеством таблиц, графиков, диаграмм и рисунков, отражающих различные аспекты научной деятельности, особенности финансирования науки и ее взаимосвязи с полнотой и масштабностью научных открытий. В работе проанализировано значение импакт-фактора для научных журналов, охватывающих разные исследовательские направления, а также приведены статистические материалы по поступлению патентных заявок и выдаче патентов в России за определенные временные периоды.

ЖАСТАРДЫ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУДЫ БАСҚАРУДЫ ЖЕТІЛДІРУ ЖОЛДАРЫ

Шеденов Ө.Қ.

*экономика ғылымдарының докторы, профессор,
ал-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті*

Шеденова Н.У.

*әлеуметтану ғылымдарының докторы,
ал-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті*

Қазақстан Республикасы Президентінің 2012 жылы 27 қаңтарда Қазақстан халқына жасаған жолдауында бірінші орынға қойған мәселесі бұл еліміздің тұрғындарының жұмыспен қамтылуы болды. Осы мақсатта ҚР-ның Үкіметі жұмыспен қамтудың түбегейлі жана бағдарламасын жасап шығарады. Аталған бағдарламаның басты мақсаттарының бірі – еліміздегі жастардың экономикалық белсенділігін арттыру және оларды жүйелі түрде жұмыспен қамтамасыз ету болып табылады.

Жалпы, жастар саясатын жүргізу кез келген ел үшін жеңіл емес. Өйткені, жастар саясатын жүргізудің шығындары мол, әрі ол шығындар бірден қайта қоймайды. Бірақ соған қарамастан, өт болашағын ойлаған кез келген ел осы мәселемен шұғылдануы тиіс. Өйткені, жастар сол тұрып жатқан елдің болашағы және жұмыс күшінің басым бөлігін жастар құрайды.

Жастар мәселесімен мемлекеттік тұрғыда айналыса бастаған елдердің бірі Қазақстан болып табылады. Статистикалық деректерге қарағанда, Қазақстандағы 14 пен 29 жас арасындағы жастар саны 4,5 миллионнан асып жығылады. Яғни, ел тұрғындарының 28 пайызын құрайды. Соның ішінде елімізде 800 мыңға тарта студенттер бар. Ауылдағы жастар саны 2 миллионнан, қаладағы жастар саны 2,5 миллионнан асады. Соңғы жылдары ауыл жастарының көпшілігі мектеп бітіргеннен кейін жұмыс іздеп қалаларға келе бастады. Жоғары оқу орнын аяқтағаннан кейін ауылдарға бармай, көбінесе өздерінің оқыған қалаларында қалып қойып жатады. Сөйтіп, қаладағы жастар саны барған сайын басымдыққа ие болып келеді. Ал жастар дегеніміз, қоғамның еңбекке деген ең белсенді тобы. Сондықтан, әрбір жас өмірде өз қабілетіне сай дұрыс білім алып, жақсы отбасын құру үшін жастар жөніндегі мемлекеттік саясатының болуы өте қажет.

Жалпы Қазақстан Республикасының еңбек нарығында жастардың экономикалық белсенділігі соңғы жылдары тұрақты емес. Ал олардың

жұмыспен қамтылу деңгейі статистика агенттіктерінің мәліметі бойынша жыл санап артуда. Алайда қалалық және ауылдық жерлерде жастар жұмыссыздығы қазіргі таңдағы еліміздегі ең өзекті проблемалардың бірі болып табылады.

Қала жастарымен салыстырғанда ауыл жастарының арасында жұмыссыздық мәселесі үлкен проблемаға айналып отыр. Ауыл жастарының басым бөлігі өздерін өздері жұмыспен қамтып отыр. 2011 жылғы мәліметтерге сүйенсек, ауыл жастарының 60%-ға жуығы өзін-өзі жұмыспен қамтып отырғандардың қатарына жатқызылса, қала жастарының арасында бұл көрсеткіш 20%-ды құрайды. Алайда статистика мәліметтері ауылдағы жастар жұмысбастылығы және жұмыссыздығы туралы шынайы мәліметтерді жасай алмай отыр. Себебі, жұмыспен қамтылғандардың қатарына кіргізіліп отырған ауыл жастарының басым бөлігінің тұрақты жұмыстары жоқ. Әлі күнге дейін ауыл жастарының сәйкес жұмыстарға қол жеткізу мүмкіндіктері жоқ. Ауыл жастарын жұмысқа қамтып отырған негізгі жұмыс беруші мемлекет болып табылады.

Қазақстан Республикасының ЖІӨ көлемі жыл санап артып жатқанымен, жастардың бұған тигізетін септігі мардымсыз болып отыр. Себебі, ауыл шаруашылығына ауыл жастарын тарту деңгейінің төмендігінен. Қазақстан Республикасының аймақтарды дамытудағы басты мақсаттарының бірі ауыл шаруашылығы және өндіріс ошақтары тоқырап қалған аудандарды қайта жаңғырту. Алайда, қазіргі кезде жастардың ауыл шаруашылығында жұмыс істеуге құлшынысы төмен күйінде сақталуда. Оның себебі, ауылдарда дамыған инфрақұрылымның жоқтығымен қатар, бұрынғы ауыл шаруашылығы кооперативтері ыдырап, жеке кәсіпкерлердің қолына өтіп кеткен. Ал жеке тұлғалар өз кезегінде, қоғам мүддесі емес, өздерінің мүдделері үшін жұмыс жасайды.

Қазақстан Республикасында жастардың еңбек нарығын реттеудің және жастарды жұмыспен қамтудың экономикалық механизмдері: жастардың еңбек етуге деген ынтасын арттыру, еңбекақыны реттеу, жұмыс орындарында еңбек өнімділігін арттыру, еңбек өнімінің сапасын жақсарту. Осы аталған экономикалық механизмдерді қолдану арқылы еліміздегі жастар жұмыссыздығының көлемін қысартып, керісінше олардың жұмыспен қамтылу дәрежесін арттыруға болады (сурет 1).